



## Hejtmánkovice

Kraj: Královéhradecký

Správní obvod: Broumov

Nadmořská výška: 418 m n. m.

Počet obyvatel: 586

Adresa URL: [www.hejtmankovice.cz](http://www.hejtmankovice.cz)

Okres: Náchod

GPS souřadnice: 50.599252N, 16.299444E

První pís. zmínka: 1296 (727 let)

PSČ: 550 01

## Památky a zajímavosti Hejtmánkovice

Meteorit - Dne 14.7.1847, ještě před východem slunce, před čtvrtou hodinou ranní, mělo několik lidí příležitost pozorovat neobyvyklý úkaz, který později do protokolů shodně popisovali jako let svítícího objektu v několikakilometrové výšce, zanechávajícího za sebou tmavou kouřovou stopu. V jednu chvíli byla teměť vodorovná, od západu k východu směřující dráha letícího objektu, přerušena ohnivým zábleskem, doprovázena dvěma silnými detonacemi. Za úder blesku považoval tehdá Josef Tepper z Hejtmánkovic pád dvou svítících těles - fragmentů vzniklých explozí původně jednoho kusu meteoritu. Vydal se tedy na louky, kam domnělý blesk udeřil, našel asi jeden metr dlouhou rýhu, ze které vyčníval černý horký kámen. S vynaložením větší síly se mu podařilo nápadně těžký předmět ze země výjmout a odnést. Druhá část úlomku dopadla na domek cihlářského dělníka v křinickém katastru. Pád meteoritu byl sám o sobě jistě mimořádnou událostí, obě meteorická tělesa převážně ze železa získal do sbírky benediktinský klášter - za hejtmánkovický kus, vážící 23,6 kg, opat vyplatil odměnu jak nálezci, tak i majiteli louky, křinický kus o váze 17,08 kg spadl do klášterního majetku. Z obou dílů meteoritu byly krátce po pádu ve vřatislavské továrně na porcelán odlity sádrové formy a pořízeny kopie. Od roku 1945 je jeden z kusů součástí sbírek meteoritů Národního muzea v Praze. Pád tohoto meteoritu zvyšoval jeho význam tím, že to byl třetí pozorovaný pád meteorického železa na světě a první zjištěný pád železa vzácného hesaendritového typu.

### KAPLIČKY

Obec nemá žádný kostel, proto vždy patřila k broumovské farnosti. Lidé v obci však nacházeli utočiště kapliček, které se v 17. století v obci nacházely. Jedna z kapliček, kamenná kaplička SVATÉ TROJICE postavena v r. 1760 se nacházela u statku č.p. 124, měla oltář se sochou Matky Boží. Druhá kaplička, dřevěná Grieger -kaplička, stála v hořejších Hejtmánkovicích u statku č.p. 88-89 a pocházela z r. 1765, byla hojně navštěvována především staršími lidmi, kterým byla cesta do kostela v Broumově moc daleká. Obě kapličky již dnes na uvedených místech nenajdeme protože režim čtyřicátých a padesátých let byl k takovýmto památkám nemilosrdný.

### KŘÍŽKY A SOCHY

V obci se nachází přibližně třicet křížků podél cest a v polích. Sochy a křížky v k.ú.

Hejtmánkovice jsou převážně jednoduché, ale robustní formy klasické pro Broumovsko. Slohové zařazení soch a křížků pochází z větší části z dob baroka, rokoka a klasicismu. Kámen byl hlavním materiálem, z kterého byly sochy tesány. Nejznámější jsou sochy sv. Jana Nepomuckého a sv. Václava na mostě u příjezdu do Hejtmánkovic. K známým sochám patří i socha Bičování Krista, která je v restřiku památkového fondu ministrstva kultury a je zhruba třista let stará /mluví se i o vyšším



stáří sochy/. Dnes si už můžeme celou sochu prohlédnout jen na fotografiích jelikož ji v roce 2003 neznámý pachatel poškodil a odcizil sošku Krista. Dnes nám toto nehorázné vandalství připomíná prázdný kamený podstavec, který tu neznámý pachatel zanechal. Pískovcová socha bičování Krista byla utopena v zeleni a tak se již před několika lety podala žádost o přemístění sochy na vhodnější prostranství. Socha měla být přemístěna jen o něco málo metrů a to přímo do trojúhelníku příjezdu u Šolcovny k památným kamenům na které měla být umístěna deska s nápisem, bohužel se socha přemístění nedočkala díky nehoráznému vandalství neznámého pachatele.

V k.ú. Hejtmánkovice se však nachází mnoho dalších křížků, soch a sloupů. Za zmínku stojí například mariánský sloup, pilíř korunování panny Marie ,Sv. Trojice pod javory nebo sv. Jan Nepomucký nad d'olíkem.

Každá socha a každý křížek měl v dávných dobách svůj význam a každý mají svou historii. V obci se nachází mnoho křížků, které jsou zdobeny různými soškami a jejich hlavním motivem je kříž, který je různým způsobem zdobený. Křížky můžeme potkávat na svých procházkách po okolí obce v polích, lese, na kopcích ale také na zahradách u domů přímo v obci.

#### Hospodářská stavení

Velmi dobře dochované ukázky lidových staveb, zejména staků broumovského typu, se nacházejí po celé délce obce. Na samém horním konci Hejtmánkovic jsou hned dva, dvorcový statek čp. 95 a statek čp. 88, který se vymyká roubenou stodolou orientovanou do silnice a výjimečně zachovalým interiérem obytné budovy. Podobně významnou památkou je i o něco níže položený statek čp. 71/72 s roubeným výměnkem s dřevěnou pavlačí. Podoba původních dřevěných staveb v Hejtmánkovicích se zachovala díky kresbám a fotografím. Celodřevěný byl i Ringelův statek čp. 113/114, později přestavěný na zděný statek broumovského typu, dochovaný velmi špatném stavu dodnes. Před ním se tyčí Mariánský sloup. Jednou z posledních celodřevěných staveb v Hejtmánkovicích je dolní část obce roubenka čp. 143. Z hejtmánkovického mostu, na němž stojí sochy sv. Jana Nepumockého a sv. Václava je pěkný pohled na statek čp. 21 na dolním konci Hejtmánkovic před nímž stojí litinový kříž a dřevěný altánek. Zahradní altánky byly módní záležitostí přelomu devatenáctého a dvacátého století, po likvidaci jednoho z posledních v klášterní zahradě v Broumově v roce 2002 je tento v Hejtmánkovicích snad vůbec posledním dochovaným.

Z mostu je též výhled na statek čp- 19/20 ve stráni, který opravuje a udržuje firma Lutoma, jež má zde sídlo. V údolí potoka se rozkládá bývalý Voigtsbach, jež patřil k Hejtmánkovicím. Dnes spadá pod Hejtmánkovice jen část dnes známého Fitzbach. Na stráních nad údolím, které patří k Hejtmánkovicím, jsou ještě zbytky původní zástavby. Dřevěný statek čp. 7 se však nedochoval, prý údajně vyhořel. Byl však velmi unikátní svými dvěma dřevěnými pavlačemi. Za zhlédnutí stojí dům s jednotnou střechou čp. 17 v údolí na břehu potoka a o něco níže po proudu dům (čp.12) s hroní světničkou na pískovcových sloupech a z pískovce vyteanou psí boudou. Nad ním stojí poslední dvě budovy statku čp. 10.

